Mötesanteckningar samråd mänskliga rättigheter

Mötesdatum:	2022-03-10
Tid:	Klockan 13.00 – 16.00
Plats:	Digitalt i Teams via länk.

Deltagande organisationer

Antidiskrimineringsbyrån Väst
Individuell Människohjälp
Göteborgs Interreligiösa Råd
RFSU Göteborg
Svenska Röda Korset

Förhindrade organisationer

Amnesty International
Integrationsforum mot rasism/Antidiskrimineringsbyrån Fyrbodal
Göteborgs FN-förening
Göteborgs Kyrkliga Stadsmission
MÄN
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa Region Väst

Övriga deltagare

Louise Åsenfors (S), beredningen för mänskliga rättigheter
Ulla-Britt Hagström (L), beredningen för mänskliga rättigheter
Maria Melkersson, Rosenlundstödet (punkt 4)
Malin Roux Johansson, RealStars (punkt 4)
Emma Sandwall, RealStars (punkt 4)
Rikard Eduards, regionutvecklare, avdelning social hållbarhet, Västra Götalandsregionen (punkt 5)
Åsa Rydin Svenberg, regionutvecklare, enhet samhällsanalys, Västra Götalandsregionen (punkt 5)
Tamara Barac, praktikant, avdelning social hållbarhet, Västra Götalandsregionen
Emma Broberg, regionutvecklare, avdelning social hållbarhet, Västra Götalandsregionen

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Dagordning	Ärende
1	**Incheckning och presentationsrunda** Mötets ordförande Louise Åsenfors hälsade alla välkomna och förklarade dagens samrådsmöte öppnat. Flera föreningar i samrådet har lämnat förhinder till dagens möte, i flera fall på grund av föreningens insatser kopplat till kriget i Ukraina. Vi gick en runda där samtliga deltagare fick presentera sig. Ny representant för föreningen Göteborgs Interreligiösa Råd hälsades extra välkommen till samråd mänskliga rättigheter.
2	**Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor** Dagordningen godkändes. Som övrig fråga anmäldes en fråga om kvinnojourer av Antidiskrimineringsbyrån Väst.
3	**Föregående mötesanteckningar – Emma Broberg** På samrådets föregående möte 17 november 2021 diskuterades genomförandet av VGRs mål för social hållbarhet 2030. Anna Jacobson, enhetschef, avdelning social hållbarhet, besökte samrådet för kort återblick över de tre målområdena och dess delmål. Därefter diskuterades vad som är centralt i genomförandet av målen för social hållbarhet ur samrådets perspektiv, hur samrådet kan och vill delta i genomförandet (såväl samrådet i helhet samt enskilda föreningar), samt övriga medskick. Inspel som lämnades var bland annat att samrådets föreningar kan bidra som brobyggare i att öka tilliten mellan vissa grupper gentemot VGR, kan tillse att de perspektiv och röster som föreningarna representerar finns med i genomförandet, genom folkbildande aktiviteter med mera. På föregående möte höll Göteborgs Kyrkliga Stadsmission fördjupning på tema ”Rättigheter för människor som lever i hemlöshet”. Samrådet valde, via presidiet, att lämna med önskemål om att även beredningen för mänskliga rättigheter skulle få ta del av den här fördjupningen. Göteborgs Kyrkliga Stadsmission kommer att delta på beredningens möte den 5 april med fördjupningen. Därutöver behandlade samrådet dagordningens stående punkter: på gång och utmaningar från organisationerna, information från beredningen för mänskliga rättigheters sammanträde med mera. Datum för samrådets möten under 2022 bestämdes också på föregående möte.
4	**Människohandel och prostitution - fördjupning** Föreningarna Rosenlundstödet och RealStars var inbjudna gäster till den här punkten på dagordningen för att presentera sitt arbete.

	Rosenlundstödet Rosenlundstödet är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation som arbetar för att hjälpa de gatutrafikerade kvinnorna i området Rosenlund i Göteborg. Organisationens volontärer befinner sig varje fredagsnatt i området för att stötta kvinnorna. Volontärerna delar ut kondomer och hygienartiklar, fika, telefonkort med surf-laddning och powerbanks. Rosenlundstödet stödjer även kvinnorna med akut ekonomiskt stöd, bland annat genom presentkort avsedda för mat men också genom stöd till vård och läkarkontakter samt information om vilka rättigheter de har. De män som köper sex kommer från alla samhällsklasser, är i alla åldrar och har olika bakgrunder. Genom att föreningen har funnits på plats i området sedan 2012 har tillit och förtroende kunnat byggas upp. Innan pandemin bröt ut träffades föreningens volontärer och kvinnorna på sociala aktiviteter under veckorna, då många av kvinnorna lever isolerade liv. Rosenlundstödet stödjer och peppar kvinnorna till att ta sig bort från gatan. De flesta kvinnorna som föreningen möter vill stanna i Sverige och ha vanliga jobb. RealStars RealStars är en oberoende ideell organisation som grundades 2010 med syfte att verka för Fair Sex där sex ska ske på lika villkor och en bättre värld fri från sextrafficking. RealStars arbetar förebyggande både nationellt och inom EU. Fokus för föreningen är att eliminera den efterfrågan som driver människohandeln och verka för spridning av den svenska sexköpslagen. Föreningen framhåller vikten av att använda en terminologi som kallar det som det handlar om vid sitt rätta namn, det vill säga betalda övergrepp. I föreningens förebyggande arbete används myter som florerar om prostitution, till exempel att prostitution är världens äldsta yrke eller att män inte kan kontrollera sin sexualitet. RealStars driver kampanjer och projekt som en del av sitt arbete. Kampanjen ”Hyr flickvän” var en kampanj mot sexköp och mot sugardating som fick stor uppmärksamhet. Ett specifikt projekt som bedrivs just nu med stöd av Allmänna Arvsfonden är Växtkraft Thai. Projektet ska ses i ljuset av en stor ökning av antalet thaimassageinstitut i Sverige där ett stort antal unga kvinnor som senaste åren migrerat från Thailand arbetar och där flera kvinnor vittnar om en mångbottnad utsatthet kopplat till sexuell exploatering. Här arbetar RealStars med att stötta kvinnorna i att kunna säga emot, få ökad kunskap om sina rättigheter och känna sig tryggare. Bland annat genom film och annat stöd på thailändska. Som en följd av Växtkraft Thai har RealStars nyligen startat kampanjsidan Happy-Ending.se. Den syftar till att motverka efterfrågan på sexuell

	exploatering på thaimassagesalonger samt uppmana seriösa kunder att boka en professionell thaimassage. Genom situationen i Ukraina och människor på flykt i Europa finns det en stor risk för ökning av människohandel och prostitution. <u>Efter presentationerna hölls diskussion i helgrupp där följande frågor och synpunkter lyftes:</u> På vilket sätt kan VGR bidra till att stötta arbetet? Människorna som Rosenlundstödet möter har verkligen inget annat val. Annan sysselsättning är det som de behöver. Louise Åsenfors och Ulla-Britt Hagström tar med sig detta inspel. Kvinnor med funktionsnedsättning som hamnar i prostitution är dubbelt utsatta, vilket intygas av Rosenlundstödet och RealStars. Vilken ålder har kvinnorna i Rosenlund? Rosenlundstödet möter inte de riktigt unga kvinnorna i Rosenlund, det är väldigt ovanligt. Troligtvis befinner sig den här åldersgruppen främst på nätet. Uppstår språksvårigheter när Rosenlundstödet ska ge stöd till kvinnorna? Rosenlundstödet upplever att lösningar hittas där volontärerna och målgruppen förstår varandra, genom blandning av engelska, kroppsspråk med mera. Antidiskrimineringsbyråerna möter människor som ibland har livslång utsatthet av diskriminering. De har rättigheter men dessa betyder väldigt lite i praktiken. Kan Rosenlundstödet och RealStars se att utvecklingen går åt rätt håll för deras målgrupper? RealStars berättar att det finns ett lagförslag nu om hårdare straff för sexköp, som föreslås träda i kraft 1 januari 2023. Viktigt att vi vågar prata om att män köper sex. Det är ett stort problem i Sverige att vi inte arbetar förebyggande på området. Mindre än 1 % av medlen som rör trafficking läggs på det förebyggande arbetet i dagsläget. Samrådet tackade Rosenlundstödet och RealStars för en mycket givande och gripande fördjupning. *Power point presentationerna från Rosenlundstödet och RealStars bifogas mötesanteckningarna.*
5	**Utvärdering av samrådsarbetet 2019-2021, dialog i fokusgrupper** Utvärdering av samrådsarbetet 2019-2021 startade hösten 2021 genom enkät till samtliga samråd. Vid samrådsmötet 10 mars hölls fokusgrupper som nästa steg i utvärderingen under ledning av avdelning social hållbarhet och enhet samhällsanalys. Två stycken fokusgrupper hölls parallellt; en för

	samrådets föreningar och en för samrådets förtroendevalda, baserade på underlag som sänts med kallelsen till dagens möte. Utvärderingen kommer att beröras på tvärsamrådet 10 maj samt avrapporteras till beredningen för mänskliga rättigheter i juni.
6	**Information från beredning mänskliga rättigheters sammanträden 1 december 2021 och 15 februari 2022** Ulla-Britt Hagström redovisade. På sammanträdet 1 december 2021 behandlades bland annat beredningens bidrag till programmen för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin, fördelning av verksamhetsstöd för mänskliga rättigheter 2022, fördelning av organisationsstöd för mänskliga rättigheter till funktionshinderorganisationer och patientföreningar 2022, samt återkoppling initiativärende från Vänsterpartiet om aktivt arbete för att motverka rasism och diskriminering. På sammanträdet 15 februari 2022 behandlades bland annat projektstöd för social hållbarhet med inriktning mänskliga rättigheter 2022 samt utlysning av Parasportstipendium 2022. Protokoll och handlingar för beredningen för mänskliga rättigheter finns att ta del av via följande länk: https://www.vgregion.se/politik/politisk-organisation/beredningar-kommiteer-och-utskott/kommitten-for-manskliga-rattigheter/
7	**På gång och utmaningar för organisationerna? (runda med några minuter/organisation)** <u>Antidiskrimineringsbyrån Väst</u> Deltog på MR-dagarna i december 2021 med seminarium tillsammans med Ibn Rushd. Seminariet hade temat ”Demokratins krympande utrymme för civilsamhället”. Antidiskrimineringsbyrån Väst har också tagit fram ny logga samt nya broschyrer. Föreningen har precis gjort slutleverans på den lägesrapport om hbtqi+ personers livsvillkor som genomförts för Göteborgs Stad. Rapporten ska först upp i kommunstyrelsen och sen i kommunfullmäktige innan den blir officiell. Efter det kan Antidiskrimineringsbyrån Väst berätta mer om resultatet för samrådet. Föreningen planerar tillsammans med VGR utbildning om jämlika och icke-diskriminerande arbetsplatser, som kommer ges på uppdrag av VGR till chefer, HR-strateger och fackligt aktiva under 2022. Antidiskrimineringsbyrån Väst ger också en serie föreläsningar om diskrimineringslagen och normmedvetenhet för Sahlgrenska Universitetssjukhuset och deras HR-

	avdelning. Samarbetet inleddes under 2021 och det kommer att fortsätta även i år. Har deltagit på möte med Demokrati- och Hatbrottsgruppen som Polisen i Väst håller i. På mötet berättade Jonathan Lehman från Expo om konspirationsteorier och hur de hör samman med våldsbejakande extremism och de händelser som sker runtom i världen, pandemin och kriget till exempel. Föreningens årsmöte kommer att hållas digitalt den 30 mars och en del förberedelser pågår inför det. Antidiskrimineringsbyrån Väst har ännu inte sett några direkta konsekvenser av kriget i Ukraina i sin verksamhet, men det kan mycket väl hända att det kommer längre fram. Individuell Människohjälp Ukraina är ett av Individuell Människohjälps medlemsländer. Fullt fokus ligger därför just nu på att stötta partners och medarbetare, bidra till kommunikation, insamlingar med mera. Föreningen har samlat information om hur en kan ge stöd på följande länk: https://www.imsweden.org/vad-du-kan-gora/stotta-ukraina/ Göteborgs Interreligiösa Råd Ett lärorikt första samrådsmöte för representanten för föreningen. Utmaning i att landa i exakt vilka frågor som föreningen kan påverka och på vilket sätt. RFSU Göteborg Ger stöd till sina partners med koppling till Ukraina. En utmaning som föreningen upplever i nuläget är att fortsätta bedriva den verksamheten som inte alls har med Ukraina att göra. Svenska Röda Korset Föreningen är helt nedringd just nu. Många människor vill skänka saker och budskapet från föreningen är att istället skänka pengar som ger bättre nytta. Internationella Rödakorskommittén (ICRC) finns på plats i Ukraina med uppdraget att leda och koordinera rödakorsrörelsens internationella katastrofhjälp. ICRC tar aldrig ställning i själva konflikten utan har humanitär uppgift att skydda människor och hjälpa dem som drabbats. Röda Korset har samlat information om Ukraina och Röda Korsets arbete på följande länk: Samlad information om Ukraina (rodakorset.se) Den här informationen uppdateras dagligen. Röda Korset har också korta filmer om den internationella humanitära rätten och krigets lagar som går att ta del av på följande länk: Krigets lagar – att humanisera krigföringen | Röda Korset (rodakorset.se) Särskild organisation Ukraina VGR VGR har upprättat en särskild organisation med anledning av kriget i Ukraina. Arbetet som sker just nu syftar till att kunna säkra upp flyktingmottagandet,

	samt säkra material och bränsle tillsammans med arbete kring desinformation och IT-säkerhet. Dialog kommer också ske med det civila samhället och inbjudan har sänts ut till informationsmöte den 10 mars. Flera av samrådets föreningar kommer att delta på dagens informationsmöte och framhåller att VGR har agerat bra och snabbt i denna dialog.
8	**Övriga frågor** • Tvärsamråd 10 maj Emma informerar. Inbjudan till årets tvärsamråd har sänts ut och anmälan görs via VGRs regionkalender senast 22 april. På tvärsamrådet 2022 kommer vi tillsammans diskutera hur delaktigheten för varje människa kan stärkas kopplat till demokrati och kultur. Fokus kommer att vara på inspel till revideringen av Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020-2023 samt samrådens utveckling under kommande mandatperiod. • Regionala medel till kvinnojourer samt krav på tillgänglighet Antidiskrimineringsbyrån Väst ställer fråga om kvinnojourer får medel från VGR och om VGR i så fall ställer krav på att de ska vara tillgängliga för kvinnor med funktionsnedsättning? Louise Åsenfors föreslår att frågan tas för vidare utredning med återkoppling på nästa samrådsmöte.
9	**Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheter via presidiet?** Följande frågor från dagens möte lyfts vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet: • Frågan om regionala medel till kvinnojourer och krav på tillgänglighet från Antidiskrimineringsbyrån Väst (punkt 8) • Kan VGR bidra till sysselsättning för Rosenlundstödets målgrupp? (punkt 4)
10	**Frågor till framtida samrådsmöten?** • Vem tar stafettpinnen till nästa fördjupning? RFSU Göteborg tar stafettpinnen och håller nästa fördjupning om RFSU:s arbete samt det projekt som föreningen just nu bedriver med medel från beredningen mänskliga rättigheter ”SRHR genom deltagandemetoder 2021-2023”. • Övriga inspel till framtida samrådsmöten? Förslag lämnas om att fokusera närmare på kriget i Ukraina samt de frågor om mänskliga rättigheter som uppstår kring detta.

	Förslagsvis en fördjupning om internationell humanitär rätt – här kanske frågan ställas direkt till Göteborg FN-förening om möjligheten att hålla i en sådan fördjupning? Även fördjupning om EU:s massflyktsdirektiv önskas. Den regionala utvecklingsstrategin för VG 2021-2030 innehåller fyra långsiktiga prioriteringar för hela perioden samt fyra stycken kraftsamlingar där kraftsamling ska ske de närmaste åren. En av dessa kraftsamlingar är fullföljda studier som handlar om att ge barn och unga i Västra Götaland förutsättningar för en bra start i livet och för god hälsa. Kraftsamling fullföljda studier har följande inriktningar: - Psykisk hälsa - Föräldrar som resurs - Läsning och språkutveckling - Motivation och framtidstro Mer information om kraftsamling fullföljda studier finns på följande länk: https://www.vgregion.se/regional-utveckling/verksamhetsomraden/folkhalsa/kraftsamling-fullfoljda-studier/ Processledningen för kraftsamling fullföljda studier har ställt fråga till samtliga samråd om samrådet är intresserade av fördjupad information och att lämna inspel i genomförandet. Samråd mänskliga rättigheter är intresserade av det här och Emma får i uppdrag att i dialog med processledningen titta på passande tillfälle för detta. • Fysiska eller digitala möten 2022? För samtliga resterande möten med samråd mänskliga rättigheter finns lokaler bokade i Regionens Hus Göteborg med möjlighet att delta digitalt utefter önskemål och vid symptom. Tillsammans med utskick av mötesanteckningarna från dagens möte sänds fråga med till samrådets deltagare om reflektioner kring fysiska alternativa möten.
11	**Utcheckning och reflektion över dagens möte** Synpunkter som lyftes i utcheckningsrundan var: Gripande och stark fördjupning om människohandel och prostitution. Fördjupningen gav upphov till känslor som chock och ilska. Den skapande också funderingar kring vad den egna föreningen och organisationen kan göra för att ta med perspektivet, arbeta förebyggande samt stötta målgruppen. Bland annat viktigt att vi själva använder begrepp som verkligen talar om vad det handlar om och lägger skulden där den hör hemma som betalda övergrepp. Givande diskussioner i fokusgrupperna. Ser fram emot att få ta del av den färdiga utvärderingen.

	Väldigt värdefullt och lärande möte som skapat mycket tankar om hur fortsatt arbete kan ske med de tema som lyfts. Mötets ordförande förklarade mötet avslutat och tackade alla deltagarna för deras engagemang.

Nästkommande möten:
2022-05-04, samråd mänskliga rättigheter, Regionens Hus Göteborg kl. 13.00-16.00 2022-05-10, tvärsamråd, Hotel Riverton i Göteborg, kl. 10.00-16.00 2022-09-21, samråd mänskliga rättigheter, Regionens Hus Göteborg, kl. 13.00-16.00 2022-11-08, samråd mänskliga rättigheter, Regionens Hus Göteborg kl. 13.00-16.00

Beredning för mänskliga rättigheter

Antecknat av,

Emma Broberg

Avdelning social hållbarhet

emma.broberg@vgregion.se

0768-091954